

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Біологія лісових птахів та звірів

спеціальність	205 - Лісове господарство	обов'язковість дисципліни	Вибіркова
освітня програма	Лісове господарство	факультет	Факультет лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
освітній рівень	другий (бакалаврський)	кафедра	Кафедра лісівництва та мисливського господарства

ВИКЛАДАЧ

Бородін Юрій Миколайович

Вища освіта – спеціальність «Зооінженерія»,
Вища освіта – спеціальність «Лісове господарство», ОП «Мисливське господарство»
Професійна кваліфікація: – «Магістр лісового господарства»
Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук 16.00.06 – Гігієна та ветеринарна санітарія
Вчене звання – старший викладач кафедри лісівництва та мисливського господарства
Досвід роботи – більше 20 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- Автор більше 30 тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон

+380953994763

електронна пошта

y.n.borodin@gmail.com

дистанційна підтримка

Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування знань у здобувачів в галузі біології та екології лісу як основи збереження та раціонального використання тваринного світу лісів, різноманіття лісової фауни, розуміння єдності, взаємодії та незамінності усіх елементів лісової фауни та мисливських тварин та їх вплив на середовище, їх значення у формуванні і існуванні лісових екосистем, вивчення впливу господарської діяльності людини на популяції лісових - мисливських тварин у бажаному для людини напрямку.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проект
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	вміти визначити види лісових та мисливських тварин за зовнішніми ознаками та слідами життєдіяльності статево-вікову структуру популяцій (ЗК.7, ЗК 8, ЗК 9, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 8,) / індивідуальні практичні завдання • визначати основні види лісової теріо– та орнітофауни / індивідуальні практичні завдання • провести дослідження видового, статевого та вікового складу популяцій та облік чисельності лісових ссавців і птахів • проводити заходи по визначенню оптимальної чисельності та щільності популяції лісових - мисливських тварин (ЗК.7, ЗК.9 ПРН 11, ПРН 12, ПРН 14, ПРН.14) / індивідуальні практичні завдання • проводити оцінку впливу фауни на лісові біоценози та стану природної стійкості лісових екосистем за наявності певного видового складу та розміщенням птахів і ссавців / індивідуальні практичні завдання • проводити заходи з покращення якостей лісових та мисливських угідь (ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ПРН 14) / індивідуальні практичні завдання • вміти виготовляти та використовувати основні типи годівниць, штучних гніздівель та сховищ лісових та мисливських тварин , (ЗК 10, ФК 3, ФК 8, ПРН 2) / індивідуальні практичні завдання • здійснювати оцінку наслідків порушень законів про охорону тваринного світу / індивідуальні практичні завдання
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин лабораторно-практичні; 60 годин самостійна робота, модульний контроль (3 кредити); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.	Програмні результати навчання	Програмні результати навчання (ПРН) ОП: Прагнути до самоорганізації та самоосвіти (ПРН 2); Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію (ПРН 3); Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації

Загальні компетентності (ЗК): Знання та розуміння предметної області тарозуміння професії (ЗК 7); Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 8); Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 9); Прагнення до збереження навколишнього середовища (ЗК 10).

Спеціальні компетентності (фахові предметні) і (ФК): Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання (ФК 3); Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді (ФК 8).

та ведення лісового господарства (ПРН 4); Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності (ПРН 5); Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог (ПРН 8); Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану докільля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки (ПРН 11); Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог (ПРН 12); Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших (ПРН 14).

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Лісова теріологія

Лекція 1.	Тема 1. Предмет і завдання дисципліни, її зв'язок з лісівництвом.	Лабораторно-практичне заняття 1 (ЛПЗ 1)	Таксони і таксономічні категорії у зоологічній систематиці	Самостійна робота	• Заходи по покращенню захисних якостей лісо-мисливських угідь: • Міжнародне співробітництво з питань охорони тваринного світу • Лісо-мисливські угіддя Харківщини
Лекція 2.	Тема 2. Роль тварин у виникненні та функціонуванні лісових екосистем.				
Лекція 3.	Тема 3. Особливості лісового середовища, як помешкання тварин	ЛПЗ 2	Змістова значення латинських назв ссавців і птахів		
Лекція 4.	Тема 4. Специфіка існування тварин у різних лісових біоценозах	ЛПЗ 3	Видове різноманіття теріофауни. Заняття у зоомузеї, навчально-музейна аудиторія кафедри		
Лекція 5.	Тема 5. Вплив птахів і ссавців на лісове середовище				
Лекція 6.	Тема 6. Загальна характеристика класу Ссавці				
Лекція 7.	Тема 7. Еколого-систематичний огляд лісової теріофауни	ЛПЗ 4	Будова скелету та зубної системи ссавців. Особливості будови зубної системи у різних груп ссавців.		
		ЛПЗ 5	Визначення лісових видів ссавців за будовою черепа та зубної системи. Колоквіум з лісової теріології.		

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № II
Лісова орнітологія та охорона лісових тварин

Лекція 8.	Тема 8. Загальна характеристика класу Птахи	ЛПЗ 6	Морфологія птахів. Будова скелету та пір'яного покриву птахів.	Самостійна робота	• Технологія заготівлі кормів та підгодівлі тварин: • Доступність природних кормів і їх використання • Технологія вирощування кормових культур та підгодівлі тварин • Шляхи збільшення продуктивності: • Виконання індивідуальних завдань на території лісопаркового господарства ДБТУ
Лекція 9.	Тема 9. Еколого-систематичний огляд лісових птахів. Річний цикл життя птахів і ссавців лісу	ЛПЗ 7	Визначення лісових птахів за акустичною активністю (співом), будовою і розміщенням гнізд (кладок) та слідами життєдіяльності		
Лекція 10.	Тема 10. Періодичні явища в житті лісових тварин. Чисельність тварин та її зміни	ЛПЗ 8	Визначення птахів за зовнішнім виглядом.		
Лекція 11	Тема 11. Вплив лісогосподарської діяльності на лісову фауну.	ЛПЗ 9	Колоквіум з лісової орнітології.		
Лекція 12	Тема 12. Вивчення та охорона лісової орніто- та теріофауни	ЛПЗ 10	Спеціальні біотехнічні заходи щодо покращення умов існування та приваблення лісових птахів і ссавців		
Лекція 13	Тема 13. Практичне значення представників лісової орніто- та теріофауни.	ЛПЗ 11	Рідкісні та зникаючі види лісової фауни		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Настанова з упорядкування мисливських угідь,- К.,2002,- 112 с.
2. Закон України «Про мисливське господарство та полювання» //Відомості Верховної Ради У країни, 2000,- №18
3. Закон України «Про тваринний світ» //Відомості Верховної Ради України, 1996,-№15Пасіка на присадибній ділянці / Г.Ф. Яцук, Ю.Х Розумний, Р.П. Бомба. – Вид. 2-ге. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2014. 144 с.
4. Бондаренко В. Д. Біотехнія: навч. посібник,-Львів, 1998.- 260 с
5. Делеган І.В., Делеган І.І., Делеган І.І. Біологія лісових птахів і звірів. Львів: Поллі, 2005. 600 с
6. Григор'єв О.Я., Гноєвий І.В. Довідник з годівлі тварин в умовах штучно створеного середовища. Харків. 2020. 212 с (Харківська державна зооветеринарна академія).
7. Яценко І.В., Бондаревський М.М., Кам'янський В.В. Об'єкти мисливського промислу та їх ветеринарно-санітарний контроль в Україні. Харків. Видавництво СПД ФО Бровін О.В. 2011. 334 с (Харківська державна зооветеринарна академія).
8. Фауна України: охоронні категорії. Довідник / О. Годлевська, І. Парникоза, В. Різун, Г. Фесенко, Ю. Куцоконь, І. Загороднюк, М. Шевченко, Д. Іноземцева. Видання друге, перероблене та доповнене. К.: 2010. 80 с.
9. Євтушевський М.Н. Плямистий олень в Україні та за її межами. Київ. Видавничий дім «ЕКО-інформ»2009. 192 с.
10. Євтушевський М.Н. Мисливські тварини в Україні на волі та в вольєрах. Черкаси. Видавництво Вертикаль. 2012. 376 с
11. Бондаренко В. Д., Делеган І. В. та ін. Мисливствознавство. РНМКВО, 1993,- 197 с.

1. Методичні рекомендації з предмету вольєрне утримання диких ратичних: Програма оцінки знань для студентів 1 курсу, другий (магістерський) ступінь вищої освіти, за спеціальністю 205 «Лісове господарство» / Бородін Ю.М., А.С. Авдєєв // Харківська державна зооветеринарна академія, кафедра прикладної біології, водних біоресурсів та мисливського господарства ім. О.С. Тертишного – Х.: РВВ ХДЗВА, 2020. - 15 с.
2. Біотехнія. Частина 1. Розведення зайця - русака на дичефермах. Навчально-методичний посібник для студентів 3 курса за напрямом підготовки та спеціальністю 205 «Лісове господарство». / А.С. Авдєєв, Ю.М Бородін., // Харківська державна зооветеринарна академія; кафедра прикладної біології, водних біоресурсів і мисливського господарства ім. проф. О.С. Тертишного. - Харків, 2020. – 14 с.
3. Методичні рекомендації з обліку тварин: Методика обліку чисельності бабака для студентів 3 курсу, зі спеціальністю 205 «Лісове господарство» / А.С. Авдєєв Бородін Ю.М., // Харківська державна зооветеринарна академія, кафедра прикладної біології, водних біоресурсів та мисливського господарства ім. О.С. Тертишного – Х.: РВВ ХДЗВА, 2020. - 11 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА

БАЛИ

ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ

Підсумкове оцінювання

100 бальна ECTS (стандартна)

до 50

50% від усередненої оцінки за модулі

до 50

підсумкове тестування, залік

Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.